

WPISUJE ZDAJĄCY

KOD

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

*Miejsce
na naklejkę
z kodem*

**EGZAMIN MATURALNY
Z HISTORII SZTUKI**

POZIOM ROZSZERZONY

MAJ 2014

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 17 stron (zadania 1–15). Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Arkusz zawiera trzy części. Część pierwsza to test, część druga wymaga analizy formalnej dzieł, a część trzecia napisania wypracowania na jeden z podanych tematów. Temat wybrany do opracowania podkreśl.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Na tej stronie oraz na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL i przyklej naklejkę z kodem.
7. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.

**Czas pracy:
180 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 50**

CZĘŚĆ I. Test**Zadanie 1. (1 pkt)**

W tabeli wymieniono autorów i tytuły ich dzieł. Uzupełnij tabelę: wpisz nazwy technik, w których te obrazy zostały wykonane. Odpowiedzi wybierz spośród podanych.

tempera na desce olej na płótnie litografia kolorowa
olej na blasze pastel na kartonie fresk

Dzieło	Technika
Stanisław Wyspiański, <i>Helenka</i>	
Henri de Toulouse-Lautrec, <i>Divan Japonaise</i>	
Hyacinthe Rigaud, <i>Ludwik XIV w stroju koronacyjnym</i>	
Anonim, <i>Portret trumienny Stanisława Woyszy</i>	
Andriej Rublow, <i>Trójca Święta</i>	

Zadanie 2. (1 pkt)

Wybierz i zaznacz właściwe wyjaśnienie podanych terminów.

Portyk – to

- A. opracowane architektonicznie i rzeźbiarsko obramienie drzwi do świątyń i budynków użyteczności publicznej.
- B. przedsionek lub obejście świątyni antycznej, osłonięte dachem, którego konstrukcja wsparta jest na kolumnach.
- C. okno sięgające do podłogi, charakterystyczne dla architektury pałacowej XVII–XIX wieku.

Bordiura – to

- A. ozdobne obramowanie otaczające płaszczyznę w formie prostej taśmy lub skomplikowanego ornamentu ciągłego.
- B. intensywny barwnik ciemnobłękitny, używany do barwienia tkanin.
- C. technika zdobnicza, polegająca na wykładaniu różnych powierzchni, uprzednio wyciętych, innymi materiałami.

Laserunek – to

- A. jedna z automatycznych technik, charakterystycznych dla surrealizmu.
- B. rodzaj akwareli, w której rysunek wykonuje się tuszem rozprowadzonym wodą.
- C. nawarstwienie dwóch farb, z których wierzchnia jest niekryjąca, a spod niej prześwituje farba wcześniej położona.

Zadanie 3. (1 pkt)

Podkreśl nazwiska trzech artystów spośród wymienionych poniżej, którzy tworzyli w XIX wieku.

Andy Warhol Camille Pissarro Dante Gabriel Rossetti Hans Memling
Albrecht Dürer Camille Corot François Boucher Paolo Uccello

Zadanie 4. (2 pkt)

Rozpoznaj pokazane na ilustracjach dzieła rzeźbiarskie i wykonaj polecenia.

A

B

a) Podaj nazwiska autorów dzieł.

A: B:

b) Określ techniki ich wykonania.

A: B:

Zadanie 5. (1 pkt)

Wpisz imiona czterech postaci spośród ukazanych na ilustracjach.

1. 2. 3. 4.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	1.	2.	3.	4.	5.
	Maks. liczba pkt	1	1	1	2	1
	Uzyskana liczba pkt					

Zadanie 6. (3 pkt)

Rozpoznaj pokazane na ilustracjach obiekty architektury i wykonaj polecenia.

- a) Podaj nazwę miasta (miejsca), w którym się znajdują.
b) Napisz, jakie funkcje budowle pełniły lub pełnią.
c) Określ, który styl lub którą epokę reprezentują.

A**B**

a)

a)

b)

b)

c)

c)

C**D**

a)

a)

b)

b)

c)

c)

Zadanie 7. (1 pkt)

Rozpoznaj artystów, których wypowiedzi zamieszczono poniżej. Nazwiska autorów cytatów wybierz spośród wymienionych.

Piet Mondrian Richard Hamilton Umberto Boccioni Henri Matisse Walter Gropius

A. Kolor powinien przede wszystkim służyć ekspresji. [...] Ta strona ekspresywna koloru narzuca mi się po prostu instynktownie. Chcąc malować pejzaż jesienny, będę czerpał z mego doznania jesieni. [...] Dobór mych barw nie wywodzi się z żadnej teorii naukowej, ale opiera się na obserwacji, na uczuciu i na doświadczeniu mej wrażliwości [...]. Ja natomiast staram się po prostu znaleźć kolory, które by dały obraz mego doznania.

B. To, co niezmiennie, co przewyższa wszelkie nieszczęścia czy szczęście, to równowaga. Dzięki temu, co jest w nas niezmiennie, identyfikujemy się z wszechbytem; to, co podlega zmianom, zakłóca naszą równowagę. Ogranicza nas i oddziela od wszystkiego, co jest czymś innym niż my.

C. Tak więc punktem szczytowym nauk Bauhausu jest żądanie nowej i operatywnej korelacji wszystkich procesów twórczych. Uzdolniony student musi odzyskać poczucie sprzężonych wątków pracy dydaktycznej i artystycznej.

D. Pop-art jest –
popularny (zaprojektowany dla masowego odbioru)
przejściowy (rozprzestrzeniający się w szybkim czasie)
podlegający zużyciu (łatwo zapomniany)
tani
produkowany masowo.

Zadanie 8. (2 pkt)

Uzupelnij tabelę: wpisz obok nazw kierunków w sztuce tytuły charakterystycznych dla nich dzieł.

Złożenie do grobu Caravaggia Grosz czynszowy Masaccia Pieta z Lubiąza
freski Giotta z kaplicy Scrovegnich w Padwie
Las Meninas Velázquez Burza Giorgionego

Nazwa kierunku	Tytuł dzieła
Średniowiecze	
Renesans	
Barok	

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	6.	7.	8.
	Maks. liczba pkt	3	1	2
	Uzyskana liczba pkt			

Zadanie 9. (2 pkt)

Pod przedstawionymi reprodukcjami dzieł wpisz:

- a) nazwiska ich twórców
b) nazwy kierunków, które one reprezentują.

A

a)

b)

B

a)

b)

C

a)

b)

D

a)

b)

E

a)

b)

Zadanie 10. (2 pkt)

Jaką dziedzinę artystyczną preferował lub preferuje każdy z wymienionych twórców polskich lub działających w Polsce? Wpisz obok nazwiska artysty nazwę dziedziny wybraną spośród podanych.

malarstwo rzeźba architektura sztuka użytkowa grafika

- A. Piotr Aigner
B. Alina Szapocznikow
C. Józef Chełmoński
D. Jan Trevano
E. Jacek Malczewski
F. Władysław Skoczylas
G. Adam Myjak

Zadanie 11. (1 pkt)

Uzupełnij poniższe zdania.

Kaplica Zygmuntowska powstała w kręgu mecenatu [nazwa dynastii]
w Polsce. Nagrobek króla [imię króla i jego przydomek]
jest dziełem twórcy kaplicy, Bartolomea Berrecciego. Znacznie późniejszy jest nagrobek
męża Anny Jagiellonki – [imię i nazwisko władcy]
– którego autorem jest wybitny architekt i rzeźbiarz Santi Gucci.

Zadanie 12. (1 pkt)

Podkreśl cztery cechy właściwe dla architektury starożytnej Grecji.

- A. Stosowanie ornamentów typu *rocaille* oraz okuciowego.
B. Symetria i rytm w architekturze.
C. Szerokie zastosowanie konstrukcji łuków.
D. Tendencja do dynamizowania i zdwajania elementów architektury.
E. Kształtowanie kanonów estetycznych w oparciu o wyliczenia matematyczne.
F. Szukanie idealnych proporcji w naturze, na przykład w sylwetce człowieka.
G. Stosowanie na szeroką skalę szkła i żelaza.
H. Stosowanie korekt optycznych w architekturze.

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	9.	10.	11.	12.
	Maks. liczba pkt	2	2	1	1
	Uzyskana liczba pkt				

Zadanie 13. (2 pkt)

Rozpoznaj dzieła rzeźbiarskie przedstawione na fotografiach. Wpisz we wskazane miejsca:

- nazwę dzieła rzeźbiarskiego
- nazwę miasta (miejsce), w którym się ono znajduje
- nazwisko twórcy
- nazwę stylu lub wiek, w którym powstało to dzieło.

A

-
-
-
-

B

-
-
-
-

C

-
-
-
-

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	13.
	Maks. liczba pkt	2
	Uzyskana liczba pkt	

CZĘŚĆ II. Analiza porównawcza dzieł sztuki

OBRAZ A

Jan Steen, *Zwariowane gospodarstwo*, 1663 r., olej na płótnie, 105 x 145 cm,
Kunsthistorisches Museum, Wiedeń

OBRAZ B

Georges Seurat, *Niedzielne popołudnie na wyspie Grande Jatte*, 1884-86 r.,
olej na płótnie, 200 x 300 cm,
Art Institute, Chicago

Tekst do obrazu *Zwariowane gospodarstwo*

Malarze rodzajowi mieli dużo sympatii dla ludzkich słabości. Dzielili razem z innymi ludźmi radość życia, jego przyjemności, chociaż w kościele byli ciągle wzywani do powściągliwości, rozumu i dyscypliny. Powiedzieć prawdę, śmiejąc się, jak zalecał kalwiński humanista i poeta narodowy Jacob Cats – takie mogłoby być motto wielu obrazów rodzajowych. Malarstwo rodzajowe służyło w pewnym sensie społecznemu wychowaniu. Ale ponieważ kazanie moralne było malowane najpiękniejszymi kolorami, same obrazy też kusiły do oddawania się radościom zmysłowym.

Kira van Lil, *Malarstwo XVII wieku w Niderlandach, Niemczech i Anglii*, [w:] *Sztuka baroku. Architektura. Rzeźba. Malarstwo*, Warszawa 2004.

Tekst do obrazu *Niedzielne popołudnie na wyspie Grande Jatte*

Temat: wyspa, pod upalnym niebem o czwartej po południu, wzdłuż jej boków przemykają łodzie, niedzielny, ruchliwy, przypadkowy tłum cieszy się powietrzem wśród drzew; ze czterdzieści tych postaci zostało nakreślonych hieratycznym i oszczędnym rysunkiem, ujęte w sposób zwięzły, surowy, od tyłu, od przodu czy z profilu, siedzących pod kątem prostym, leżących horyzontalnie i stojących sztywno, jakby z jakiegoś modernizującego Puvisa. Atmosfera jest przejrzysta i dziwnie rozedrgana, powierzchnia zdaje się chwiać. Wrażenie to, odczuwalne również przed innymi obrazami tej skali, dałoby się być może wytłumaczyć teorią Dove'a: siatkówka, uprzedzona, że wydzielone snopy świetlne działają na nią, postrzega z wielką częstotliwością zarówno rozłożone elementy barwne, jak i ich wypadkową.

Félix Fénéon, *Impresjoniści w 1886 r.* [w:] *Moderniści o sztuce*, Wybór, opracowanie, wstęp E. Grabska, Warszawa 1971.

Zadanie 14. (20 pkt)

Przeanalizuj formę obrazów A i B według podanych punktów.

A. Kompozycja (6 pkt)

Obraz A	Obraz B
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

B. Kolorystyka (4 pkt)

Obraz A	Obraz B
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

C. Światłocień (4 pkt)

Obraz A	Obraz B
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

D. Ekspresja (wyraz) (4 pkt)

Obraz A	Obraz B
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

E. Krótkie wnioski końcowe (2 pkt)

.....
.....
.....

Wypełnia egzaminator	Nr zadania	14A	14B	14C	14D	14E
	Maks. liczba pkt	6	4	4	4	2
	Uzyskana liczba pkt					

BRUDNOPIS